

תכנית ההשלמה לתואר ב"א בסייעוד בנצרת

קורס מספר 290.1916: סמינר קידום בריאות בקהילה

שנה"ל תשע"ה – סמסטר ב', יום ד' 10-12

מרצה: מר נאסים עאסי
שעות קבלה יום ד' 12:00 עד 13:00 פלאפון: 0524368912 (לפי תיאום מראש בלבד)
כתובת דואר אלקטרוני: nasimahealth@gmail.com

מטרת על: הפנמת התפיסה של קידום בריאות, הקניית היכולת לתכנן, להפעיל ולהעריך תוכנית קידום בריאות בקהילה.

רקע: בישראל, בדומה למדינות מפותחות אחרות, בריאות האוכלוסייה מהווה בעיה מרכזית. תחלואה, אשפוז ותמותה בכל הגילאים, בשני המינים, ביהודים וערבים מהווה אתגר בפני מקדמי הבריאות. ארגון הבריאות העולמי כבר בשנת 1986 הגדיר קידום בריאות, תהליך שמטרתו העלאת הידע והמודעות לצורך הפחתת נזקי הבריאות. התערבות לצמצום בעיות בריאות, מהווה אתגר עצום בפני אנשי בריאות הציבור, בעיקר עקב גורמים רבים המעורבים בתופעה, שחלקן ניתן לשלוט בהן ולתכנן אותן. הקורס משלב בין למידה בכיתה ופעילות קהילתית. במהלך ההתערבות יתנסו הסטודנטים בשיטות וטכניקות התערבות קהילתיות, המתמקדות בקידום בריאות.

יעדים

1. הסטודנטים ילמדו לתכנן, לערוך, ליישם ולנתח מחקר יישומי בקידום בריאות הקהילה.
2. הסטודנטים ישתמשו במיומנויות: ניהול מו"מ, שיווק, הדרכת קבוצות, טיפול בהתנגדויות, העצמה, השתתפות בצוות רב מקצועי, תקצוב, ניהול זמן, ניהול משא ומתן, פיתוח סדר עדיפויות בטכניקות שונות.
3. כל סטודנט (כחבר בקבוצה) יכיר גישות ושיטות להתערבות בקהילה ויבחר את המתאימה לקהילתו.
4. כל סטודנט (כחבר בקבוצה) יתכנן, יפעיל ויעריך תוכנית התערבות המכוונת לשינוי התנהגות.

הפקולטה למדע הרווחה והבריאות
كلية علوم الرفاه والصحة

החוג לסייעוד / قسم التمريض / ע"ש צ'ריל ספנסר

Faculty of Social Welfare & Health Sciences

The Cheryl Spencer Department of Nursing

אוניברסיטת חיפה
University of Haifa
جامعة حيفا

מבנה הקורס

הקורס יתקיים בימי ד', בין השעות 10:00-12:00. ימי שדה בקהילה יתקיימו שבועיים לפני תחילת סמסטר ג' שנת הלימודים תשע"ה.

מערך הקורס

הקורס בנוי משני חלקים, תיאורטי ויישומי:

החלק התיאורטי: יעסוק בהעמקת הידע בנושא חינוך וקידום הבריאות תוך התייחסות למודלים, תיאוריות, עקרונות ואסטרטגיות ההתערבות. כמו כן בהעשרת הידע של התלמידים בתחום הרפואה המשלימה במרכיביה השונים, כחלק מהבסיס התיאורטי לתכנון התערבויות בנושא. בנוסף יוצגו כלים ואמצעי הדרכה שימושיים וייערכו דיונים לגביהם.

החלק היישומי יתמקד באיסוף וניתוח נתונים במסגרת (Setting) שנבחרה להתערבות, שישמשו בסיס לתכנון, ביצוע והערכת התערבות לקידום בריאות האוכלוסייה בתחום הרפואה המשלימה והשלכותיה הבריאותיות. בתוך כך ייעשה שימוש במודלים תיאורטיים, בכלים מדעיים בתהליך האבחון בעקרונות קידום הבריאות, באסטרטגיות ובשיטות ההערכה הרלוונטיים שנלמדו בחלק התיאורטי בחלק היישומי.

שיטות

הרצאות פרונטאליות

- הכנת רפרט והצגתו בכיתה
- הנחייה אישית וקבוצתית
- הצגת פרויקטים בכיתה (הצגת ביניים והצגה סופית)
- ביצע איסוף נתונים בשטח והצגתם בכיתה.

הערכת הקורס: ציון עובר: 70.

20% מהציון בכל סמסטר
10% מהציון בכל סמסטר
70% מהציון בכל סמסטר

השתתפות פעילה בכיתה ובקבוצת העבודה
הצגת רפרטים בכיתה
עבודה מסכמת

הפקולטה למדע הרווחה והבריאות
كلية علوم الرفاه والصحة

החוג לסייעוד / قسم التمريض / לייש צ'ריל ספנסר

Faculty of Social Welfare & Health Sciences

The Cheryl Spencer Department of Nursing

אוניברסיטת חיפה
University of Haifa
جامعة حيفا

הערות:

- נוכחות בקורס ובפרויקטים בקהילה היא חובה (היעדרות מותרת עד 20% בתאום מראש עם המרצה).
- יש להגיש את הצעת המחקר למרצה במייל עד שבועיים לאחר סיום הסמסטר, את העבודה הסופית יש להגיש בשני עותקים ועותק במייל ובתוספת מעטפה מבויילת עם כתובת למשלוח חוזר של העבודה.
- עד סוף סמסטר ב' תשע"ג הסטודנטים יגישו הצעת לתוכנית התערבות מובנית להפעלת הפרויקט. תכנית זו תבוצע שבועיים לפני תחילת שנת הלימודים תשע"ד.

תוכנית השיעורים לסמסטר ב':

מס	נושא השיעור	נכוחים
1	מבוא, תיאור הקורס, תיאור הקהילה, בחירת הקבוצות, דיון בעבודה הסופית. דיון בספרות מתאימה לקהילה בנושא הנבחר.	כל הכיתה
2	דיון לגבי מרכיבי האבחון הקהילתי.	כל הכיתה
3	דיון בהכנת פרק המבוא, רישום נכון של מקורות.	כל הכיתה
	חופשת פסח	
	חופשת פסח	
4	הכנה לבניית כלי לאיסוף נתונים להעמקת האבחון בקהילה כחלק מתכנון תוכנית ההתערבות.	
5	תכנון תוכנית לקידום בריאות, עקרונות התכנון ושלביו, הדגמה על פי פרויקט קיים. דיון בקביעת מטרות לפי SMART, הערכה בקידום בריאות.	כל הכיתה
6-7-8-9	מפגשים בצוותי פרויקט (לפי תיאום מראש), כל קבוצה תציג את : הנושא, רציונאל, רקע ספרותי קצר ומעודכן, אוכלוסיית ושדה ההתערבות, מטרות לפי SMART, הכלים לאיסוף הנתונים ותוכנית התערבות (20 דקות לכל קבוצה).	בצוותים לפי תיאום מראש
	חופשת חג השבועות	
10	הצגת ההתקדמות של כל קבוצה	כל הכיתה

הפקולטה למדע הרווחה והבריאות
كلية علوم الرفاه والصحة

החוג לסייעוד וקדם التمريض ע"ש צ'ריל ספנסר

Faculty of Social Welfare & Health Sciences

The Cheryl Spencer Department of Nursing

כל הכיתה	הצגת ההתקדמות של כל קבוצה	11
כל הכיתה	הצגת ההתקדמות של כל קבוצה	12
כל הכיתה	סיכום סמסטר ודיון בהגשת הצעת הפרויקט.	13

רשימת מקורות

קידום בריאות: מודלים, תיאוריות, עקרונות ואסטרטגיות

בראון-אפל, א., פלג, ח. וויינשטיין, ר. (עורכות). (2000). *קידום בריאות בישראל*. ירושלים: משרד הבריאות.

Green, L. W., & Kreuter, M. W. (1999). *Health promotion planning*. London-Toronto: Mayfield Publishing Company.

Naidoo, J., & Wills, J. (1994). *Health promotion: Foundations for practice*. New York, NY: Baillier. Chapters: 3-5, 12,14.

Tones, K., & Tilford, S. (1994). *Models and approaches to health promotion*. London, England: Chapman & Hall. Chapter 5, pp. 91-111.

Leger, S.L., (1997). Health promotion settings: From Ottawa to Jakarta. *Health Promotion International*, 12, 99-101.

Mittelmark, M.B. (2001). Promoting social responsibility for health: Health impact assessment and healthy policy at the community level. *Health Promotion International* 16 (3), 269-274.

Nutbeam, D. (1998). Evaluating health promotion-progress, problems and solutions. *Health Promotion International*, 13 (1), 27-44.

Breslow, L. (1999). From disease prevention to health promotion. *Journal of the American Medical Association (JAMA)*, 281(11), 1030-1033.

WHO (World Health Organization). (1997, July). *The Jakarta declaration on health promotion in the 21st century*.

Elder, J., Guandalupe, X. A., & Steward, H., (1997). Theories and intervention approaches to health behavior change in primary care. *American Journal of Preventive Medicine*, 17(4), 275-284.